

Abstrakt

Cílem této práce je vytvořit teoretický model schopný odhadnout budoucí vývoj spotřeby tabáku, počtu kuřáků a výnosů ze spotřební daně v České republice. Výsledný model je založen na předpokladu, že kuřáci určují svou budoucí spotřebu už jako mladiství. Tento silný předpoklad je empiricky podložen. Další předpoklady jsou nutné k tomu, aby bylo možné použít data z Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti. To vede ke zjednodušení modelu, přesto je model schopný zachytit vliv nastávajících demografických změn v české populaci a poskytnout odhady budoucího vývoje. Vstupními parametry modelu jsou podíl kuřáků mezi budoucími teenagery a jejich průměrná denní spotřeba cigaret. K určení koeficientů růstu spotřeby cigaret s věkem je využita negativní binomická regrese (zero-inflated). Pro odhad budoucího vývoje je sestaveno několik scénářů, včetně těch extrémních. Podle všech scénářů budou všechny odhadované veličiny až do roku 2028 růst, a to velmi podobně. Počet kuřáků bude v roce 2028 o 4-8% větší než v roce 2013, celková denní spotřeba a výnosy ze spotřební daně o 7-26%. Tento nárůst je způsoben stárnutím silných ročníků. Následně se ale modelované scénáře velmi rozcházejí. Pokud by budoucí mladiství kouřili ve stejné míře jako v roce 2013, bude se počet kuřáků v ČR v budoucnu (po úvodním nárůstu) pohybovat kolem 2,6 milionu oproti 2,4 v roce 2013. Podobně by se denní spotřeba pohybovala kolem 33-34 milionů cigaret oproti 31,8 v roce 2013 a výnosy z daně kolem 50-52 miliard korun v porovnání s 46,68 miliardy z roku 2013. Odpovídající reakcí na nadcházející růst by mohl být protikuřácký zákon, který právě chystá česká vláda, a případné zvýšení spotřební daně z cigaret.

JEL klasifikace

D12

Klíčová slova

kouření, tabák, cigarety, spotřeba, vývoj

Email autora

martin@martinstrobl.cz

Email vedoucího práce

Karel-Janda@seznam.cz